

etiam alijs: quartus, eum qui prædicat, & ita accipiendi potestatem habet, non accipere: Hic itaque optimus est. His dictis sermonē oratione cū audientibus compleuit. Magnus autem fletus factus est omnium, & procumbentes super collum Pauli, osculabantur eum, dolentes maximè in verbo quod dixerat: quoniam amplius faciem eius non es-
sent visuri. Et deducebant eum ad nauem.

Quæ prædixerat, multa eos tristitia affecerant: maxi-
mè autem omnium hoc contristauit, quod vltra illū vi-
suri nō essent, inquit Chryso. & hinc agonis istius sum-
ma difficultas. Et quantum diligerēt eum, ex hoc patet,
quia cum lachrymis eum deducebant ad nauem: vbi nō
fīne graui dolore inuicem valefecerunt.

C A P V T V I G E S I M V M P R I M U M .

Paulus multa nauigatione peruenit Tyrum, & inde Cæ-
fareā, vbi à Philippo diacono exceptus, ab Agabo pro-
pheta Ierosolymis ligandus prædictitur: quod tamen illi
tandem accidit, cūm se in templo cum quinque alijs san-

ctificaret: quem Tribunus ē manibus eorum libe-
ravit, & in castra eum duxit, impetrata prius fa-
cultate loquendi ad populum.

CVM autem factum esset ut nauigaremus abstræ
cti ab eis, recto cursu venimus Coum, & sequit
die Rhodum, & inde Pataram. Et cūm inue-
nissimus nauem transfretantem in Phœnicem,
ascendentes nauigauimus. Cūm apparuissimus autem Cy-
pro, relinquentes eam ad sinistram, nauigauimus in Syriā,
& venimus Tyrum. Ibi enim nauis expostura erat onus.
Inuentis autem discipulis, mansimus, ibi diebus septem, qui
Paulo dicebant per spiritum ne ascenderet Ierosolymam.

Abstractus ergo Paulus cum socijs ab Ephesijs, recto
cursu, id est sine mora: nec est enim recta via à Mileto,
vnde exibant, ad Coum. A Cou tamē potest recto cur-
su nauigari, & inde ad Pataram. Cou autem sive Cos,
aut Coa, vel etiam Coos insula est nobilissima cōtra Ca-
riam, inter quam & Chium mediat Samos, sicut inter
Samū & Lesbō Chius. Porro illis Cou nec fertilitate,

k nee

Cous.

nec fama cedit ingeniorum: siquidem & Hippocratem
genuit principem medicum, Pythagoræ discipulum, &
Appellem pictorem incomparabilem. Habuit & Cous
Aesculapij templum vetustissimi medici, qui artis fauo-
ri diuinos fertur meruisse honores. Rhodus sive Rho-
dos ex aduerso Cariæ & Lycia sita est in insula illustrissi-
ma, non in gentorū ac vnginti stadiorū ambitu patet, in-
ter Asiaticas insulas tertia. Lesbos enim & Cyprus ma-
iores habentur: Rhodij tamē r̄grū gestarum gloria prae-
valuerunt: primō dicta Ophiusa, deinde Stadia, & inde
Thelchinus, eo quōd Thelchines eā incolerēt: & tandem
Rhodos dicta est. Hāc Saraceni diutius occuparunt, do-
nec recepta à Christianis Ierosolyma, fratres hospitalarij
anno Domini 1308. eam occupauerint, & tādem à Tur-
cis diuturno p̄rālio anno Domini 1522. capta est. Eam
autem dici volunt à Rhodo urbe, quæ in eius orientali
promontorio sita erat. Ea autem portubus olim, vijs, &
mcenibus, reliquisque ornamētis tantopere cæteras su-
perauit, vt ne vllam putarent æqualem habere legū pre-
stantia, & naualis rei peritia, vt annos multos potiretur
maris imperio. Quæ cūm libera esset, multis & donis &
simulachris excellentissimis claruit: p̄cipua tamen fa-
ma Colossi exitit. Statuā enim alij Iouis, alij Solis fuis-
se tradunt, quam Cares Lyndius decies septem cubito-
rum altitudine adidit ære, quæ quingentesimo & sexto
anno, postquam cōdita fuit, fractis terræmotu genibus
corruīt. Ipsam autem nec Rhodij attollere ausi sunt, ora-
culo quodam prohibiti. Hoc inter oblata dona excellē-
tissimum, & inter septē orbis miracula maximū omnes
confessi sunt. Soldanus Aegypti cūm insulā inuafisset,
ex ære huius statuæ, quam confractam reperit, non in-
gentios camelos onerasse fertur, atque in Alexandriam
terrestri itinere transmisisse. Plinius hūc colossum à Co-
lofso Lysippi discipulo duodecim annis factum, trecento-
rum p̄recio talentorum, circa quem centum dicit fuis-
se minores alios, qui per se locum nobilitare potuissent,
ARhodo Paulus Pataram traiecit, urbem Lyciæ maxi-
mam, Patari cuiusdam opus, quæ amplum habuit por-
tum, & templa plurima, quorum vnum Apollinis erat,
à quo dictus est Patatus. Ptolomæus Philadelphus eā
pluri-

Patara.

plurimum adauxit , & Arismone Lyciatam nominauit, sed antiquum nomen delere non potuit. S. Nicolaus ex Mira ortus hic pontificatum habuit, vir sanctitate preci-
pua clarus . A Patara Paulus Tyrum urbem Phœniciaæ
vestus est, cum ibi nactus esset nauem, quæ traiiceret in
Phœnicem. De Phœnicia seu Phœnicia diximus sup.ca.
II. cuius Tyrus vrbs est præcipua, quondam populo ^{Tyrus.}

Romano colonia, septingentorum aliquando passuum
interuerso remota à littore, & planè insula, antequam A-
lexander aggere immisso continenti adueceret . Hanc
Iosephus 240. annis ante Ierosolymitanum templū con-
ditam putat. Huius rex Hiram Dauidi amicitia coniun-
ctus, & postea Salomon, cui cedros & abies ex Liba-
no celas, & artifices pro Ierosolymitano cōdendo tem-
plo summisit . In illa vrbe Paulus septem diebus cum
fratribus commoratus, sed & commonefactus, ne Iero-
solymam peteret, nihil minus profectus est. Vnde se-
quitur.

*Et expletis diebus profecti ibamus, deducētibus nos omni-
bus cum uxoribus & filiis usq; foras ciuitatem : & positis
genibus in littore ora uiimus. Et cum valeficiſſemus iniū-
cem, ascendimus nauem: illi autem redierunt in sua . Nos
verò nauigatione explicita à Tyro descendimus Ptolemai-
dem , & salutatis fratribus mansimus die una apud illos.
Alia autem die profecti venimus Cæſaream. Et intrantes
domum Philippi Euangeliste † qui erat unus de septem, + Sup. 6. b
mansimus apud eum. Huic autem erant quatuor filii vir-
gines prophetantes.*

Expletis igitur diebus septem, deducētibus nos om-
nibus cum mulieribus & liberis usque ad portum, cum
oratione valefecimus, & consensa naui venimus Ptole-
maidem, ubi mansimus unum diem, sequenti verò die
venimus Cæſaream, scilicet Palæstinæ, quæ est Strato-
nis prius dicta, ubi commorati sumus usque ad festum
Pentecostes, vel proximè. Et ita Pauli patet iter à Troa-
de in diebus Azymorum. A Philippis. n. post dies Azy-
morum venerunt Troadē in diebus quinq;, & ibi man-
serunt diebus sepié, ut patet sup. 20. cap. & sunt. 12. dies:
deinde in 6. diebus in Mitylenem, in Samū, & Miletum,

CAP. XXI. IN ACTVS

& sunt 18. dies. Deinde 3. diebus à Mileto in Coum, in Rhodum, in Pataram, & sunt 21. dies. ut cap. 21. A Patara in Tyrum per dies quinq; & sunt 26. dies. Tyri vero manserunt septem dies, & sunt 33. dies: postea Ptolemaide uno die, & sic sunt 34. dies. Dies autem Azymorum, quos Philippis peregerunt, 8. erant, quos si superioribus addideris, sunt 42. dies. Et ita usq; ad Pentecosten restant solum 8. dies, quos peregit Paulus Cæsareæ, & inde ad diem festum Pentecosten cum cæteris perrexit: sed renitentibus discipulis. Est aut Ptolemais sic Ptolemaida prima celebriorum Phœniciaæ vrbiū, & Iudæa proxima, maritima autem, & ameno montiū iugo clausa, cum amne Belo lentè meante, limosoq;, & inslubriū aquarum: sed celebri tamen ob arenas, quas tot retrò feculis vitrarijs officinis exhibuit. Hæc ciuitas modò Acon dicitur, quæ Carmelum à meridie habet, à Tyro 32. miliar. distans, in finibus tribus Affer. Cæsarea triplex: Prima Cappadociæ, de qua sup. cap. 18. Altera Philippi, quæ prius Lais, deinde Lesen Dan, ut Iudicum 18. sed à Philippo Herodis fratre instaurata dicta est Cæsarea Philippi, ad differentiam Cæsarea Palestinae, vbi Centurio fidem à Petro accepit, & cuius nunc meminit: quæ prius Turris Stratonis dicebatur, ab Herode in honorem Cæsaris instaurata, & Cæsarea Palestinae dicta, quæ est sita est inter Ioppam & Paran ad mare, ab Ierusalem sexcentis stadijs distans. Exceptus itaque Paulus à Philippo diacono in Cæsarea, cui non repugnabat diaconi officium, qui particeps fuerat nuptiarum, sicut neq; Petro Apostolatus. Erant igitur Philippo filie quatuor virgines & prophetides, quod propter pudorem magis assequebantur, inquit Oecume, ut & prophetia dignæ haberentur. Manifestum itaque est, quod magno studio apud eas seruabatur virginitas. Nisi enim digna esset pro qua certaretur, nequam addidisset actio, quod etiam virginis erant: quod adiectum est in cōmētationem virginitatis, quam pietatis studio exercebant

[†]Supr.
11.d.
Et cum moraremur per dies aliquot, superuenient quidam vir à Iudea propheta, nomine Agabus. Is cum vénisset ad nos, tulit zonam Pauli, & alligans fibi pedes & manus

nus, dixit: *Hæc dicit spiritus sanctus: Virum cuius est zona hæc, sic alligabunt in Ierusalem Iudei, et tradent in manus Gentium. Quod cum audiremus, rogabamus nos, et qui loci illius erant, ne ascenderet Ierosolymam.* Tunc respondit Paulus, et dixit: *Quid facitis flentes et affligerentes cor meum? Ego autem non solum alligari, sed et mori in Ierusalem paratus sum propter nomen Domini Iesu. Et cum ei suadere non possemus, queuimus, dicentes: Domini voluntas fiat.*

Spiritu sancto exhortante, nemini contraria suadenti, consentit Paulus. Persuadentibus discipulis ne ingredetur Ephesi in tumultuantem populum, consensit, quia non habebat à spiritu. Similiter saepius illum per fenestram eduxerunt, & persuasus effugit. Nunc autem plurimis tam Tyri quam Cesareæ roganibus & tentibus, & plurima grauia prædicentibus, inquit Chrysostomus, non sustinet, quoniam & per spiritum sanctum dicebant, cui tamen contradicebant: non ideo illis fidem adhibuit. Preterea Agabus propheta à Ierosolymis ascendens, qui & ex revelatione habebat, palam signo monstrauit, quod ligarent eum Iudei Ierosolymis: nec ista tamen curauit, adeò ardens erat ad quæcumque audierat exequendum. Ad quem nil aliud dicere potuerunt, nisi voluntas Domini fiat.

Post dies autem istos preparati ascendebamus in Ierusalem. Venerunt autem quidam ex discipulis à Cesarea nobiscum, adducentes secum (apud quem hospitaremur) Iasonem quendam Cyprium, antiquum discipulum. Et cum venissimus Ierosolymam, libenter exceperunt nos fratres. Sequenti autem die introbat Paulus nobiscum ad Iacobum, omnesque collecti sunt seniores. Quos cum salutasset, narrabat per singula quæ Deus fecisset in Gentibus per ministerium ipsius.

Instante festo Pentecostes, non obstantibus fletibus discipulorum, Paulus ad diem festum ascendit, Dominum fidens, & seipsum voluntati eius committeus, qui in periculis omnibus illi semper assuit, & de omnibus his liberauit eum Dominus. Hunc autem multi à Cesarea

comitantur. Quia verò propter festum multi & Iudei & Gentiles illuc confluebant, ideo rara credebant fore hospitia: propterea quandam ducunt secum veterem discipulum, qui Ierosolymis habebat hospitium, in quo Paulum cum discipulis acciperet. A fratribus autē Paulus benignè exceptus est. Sequenti autem die visitauit Iacobum fratrem Domini, Ierosolymorum episcopum, cui cum ceteris senioribus palam, quæ per eius ministerium apud Gétes fecisset Dominus, ipse narravit, nō vanæ gloria studio, sed ut magnificetur Dominus. Unde audientes Deum glorificabant, nec Paulum extollebant: quod nec ipse quarebat, sed totum Deo tribuebat, sibi verò nihil nisi ministerium & instrumentum, quo Dominus operatus est tanta inter Gentes.

At illi cùm audissent, magnificabāt Deū, dixerūtq; ei: Vides frater, quot milia sunt in Iudeis qui crediderūt, & oēs æmulatores sunt legi? Audierūt autē de te quia discessiōne doces à Moysi eorū qui per Gentes sunt Iudeorū, diēs nō debere eos circūcidere filios suos, neq; secundū consuetudinē ingredi.

Conuocatis ergo Christianis apud Iacobum narravit Paulus quid Deus per eius fecisset ministerium, ex quo Deum cuncti magnificauerunt. addiditque Iacobus: Vides frater, imminens tibi periculū. Quotquot enim crediderunt Iudei, Mosaicæ legis adhuc sunt æmulatores: audierunt autem de te quod doceas omnino discessiōnem à lege Moysi. Quod vt ait August. ad Hiero. epist. 19. vtiq; nefas est, vt credentes in Christū discindātur à propheta Christi, tanquā eius doctrinā detestantes atq; damnates, de quo ipse Christus dixit: Si crederetis Moy si, crederetis & mihi: de me enim ille scriptis. Te etenim existimant prædicare legalia Moy si non solum mortua esse, sed & mortisera, quodq; peccatum sit illos circūcidere filios suos, & iuxta priscam cōuersari consuetudinem in legalibus & ceteris Mosaicæ legis ceremonijs. Quod tamen falsum erat: quia Timotheū circūciderat, & caput suū totonderat in Cenchreis ex voto, factusq; est Iudeis tanquam Iudeus, vt Iudeos lucrifaceret: cum Gentibus autem, quæ legis necessaria erant, & euangelio consona, docuerat.

Quid

Quid ergo est? Vtq; oportet conuenire multititudinem: audiunt enim te superuenisse. Hoc ergo fac quod tibi dicimus: Sunt nobis viri quatuor votum habentes super se. His ergo assumptis, sanctifica te cum illis: & impende in illis vt tradant capita: & scient omnes, quia qua de te audierunt, falsa sunt, sed ambulans, & ipse custodiens legem. De his autem qui crediderunt ex Gentibus, nos scripsimus, iudicantes ut i ablineant se ab idolis immolato, & sanguine, & suffocato, & fornicatione.

†Nu. 6.c.

Sup. 19.c.

†Sup. 15.

Iacobus enim Paulum non ad hoc admonet cum illis quatuor sanctificatum ire, tanquam putaret per ea legalia sacramenta etiam Christianam salutem dari, sed ne illa, vt prioribus congruebat temporibus, in umbbris rerum futurarum Deus fieri iusserat, tanquam Gentilium idololatriam damnare videretur: hoc est enim quod illi ait Iacobus. Nec vt opinor, obscurum est & Iacobū hoc ideo monuisse, vt scirent ea falsa esse, qua de illo audierant hi, qui cum Christum ex Iudeis crediderant, tamen simulatores erant legis, ne per doctrinam Christi velut sacrilega, nec Deo mandata conscripta dānari putarētur, que per Moysen patribus fuerant ministrata. Hoc enim de Paulo iactauerant, nō illi qui intelligebāt quo animo à Iudeis fidelibus obseruari tūc ista deberēt propter adipiscēdam salutē, quæ iam in Christo reuelabatur, & per baptisimū sacramētū ministrabatur. Sed illi hoc de Paulo sparserant, qui sic ea volebant obseruari, tanquā sine his in Euangelio salus credētibus esse nō posset. Ideo quamquam aliqui qui Ierosolymis essent, crediderant, instituta legalia adhuc obseruare volebāt. Ipsū n. Paulū audie-
rant esse vehementissimū gratiē prædictorē, sed intentionē eorū maximē aduersim docentē per illā hoīem nō iustificari, sed per gratiā Iesu Christi, cuius annūciandae causa illæ umbrae in lege mandatae sunt. Et ideo illi inuidiā & persecutionē moliētes cōcitare, tanquā inimicū legis mandatorūq; diuinorū criminabātur: cuius false criminationis inuidiā congruentius deuitare nō posset, quā vt ea ipse celebraret, quæ dānare tanq; sacrilega putabatur: atq; ita ostēderet nec Iudeos tūc ab eis tanq; à nefarijs prohibēdos, nec Gētules ad ea tanquā necessaria

compellendos. Nam si reuera sic ea reprobaret, quemadmodum de illo auditum erat, & ideo celebranda suscipietur, vt actione simulata suam posset occultare sententiam, nō ei diceret Iacobus: Et scient oēs, sed diceret: Et putabunt omnes: quoniam quæ de te audierunt, falsa sunt. Habemus autem quatuor ex voto purificandos: his assumptis porridge hostias, quæ iuxta legem pro eis offerenda sunt, vt suspicionem soluas, & ostendas quod non solum non doceas quæ legi contraria sunt, imo quod & ipse serues quæ in lege iubetur. Quod si diceret: Si Gētes hoc diciderint, offendiculum à me patientur: hoc soluit. De Gentibus autem quæ crediderunt, iandudū scripsimus, ne quid huiusmodi obseruent, nisi vt caueat ab idoloathytis, & sanguine, & suffocato, & scortatione.

Tunc Paulus assumptis viris postera die purificatus cū illis intravit in templum annuncians expletionem dierum purificationis, donec offerretur pro unoquoque eorum oblatio. Dum autem septem dies consummarentur, hi qui de Asia erant Iudei cū vidissent eum in tēplo, concitauerunt omnem populum, & iniecerunt ei manus, clamantes: viri Isrāelite, adiuuate. Hic est homo qui aduersus populum et legem & locum hunc omnes ubique docens, insuper & Gentiles induxit in templum, & violauit sanctum locum istum. Viderunt enim Trophimum Ephesium in ciuitate cum ipso, quē estimauerunt quoniā in templum introduxisset Paulus.

Paulus igitur tandem persuasus à Iacobo, abrasus est, & quæ Iudaica erant instituta, ad sanctificationem assumptis his quatuor viris perfecit, & cum illis purificatus est, hostiasque obtulit secundum legem. Hæc autem sanctificatio siebat secundum legem Nazarōrum, de qua Nume. 6. cap. qua se voto astringebant ad certū tempus abstinentes à seculi huius vanitatibus, & cultu corporis delicato: nō radebāt barbā, nec crines: à vino, vua passa, & à quoconq; quod ex vite prodit, omnino abstinebant: sed & à sicera, & à dilutioni, que solet ex vinaceis fieri, potionē: sed & ab omni potu qui mentem, ab integrā peruerit sanitatem, & ineibriare potest. Hoc autem tempus dicitur tempus sanctificationis, seu separationis, quo

quo peracto sic sanctificatus hostias offerebat, verticem & barbam radebat, & rasuram in ignem cum hostia mittebat. Quare autem Nazaræis comam nutrire præceptum sit, varij varia referunt. Quidam hoc mysticum dicunt, vt dum coma augetur, virtutes quoque augentur, quia videlicet è capite virunque. Alij vt ritus offere ndarum comarum dijs, vel potius dæmonijs auferretur & ad Deum transferretur. Gétiles enim, inquit Cystillus, mutarum pecudū more viuētes offerebant comā, dæmonijs eā nutritri permīssam, aliis in huius dij honorem, aliis in huius vel illius nymphæ gloriā: religionis loco barbam vel comā nutriebant, quam voto tandem offerebāt. Quē morem & ritū vt tolleret Moyses, instituit ritū quo in sanctificationem deferrent, sed tandem Deo offereret. Quē ritū Paulus adimplevis ex consilio Iacobi, deprehensus est, vexatus est, & fermè occisus. Dum aut̄ dies septem purificationis impleretur, agnoscitur, à Iudeis. Nondum tamen, inquit Beda, septem dies consummati erant, sed eorum cursus adhuc agebatur, atq; penē expleti erant, siue incipiebāt cōsummari, cūm Iudei ab Asia venientes iniecerunt in illum manus, clamantes: Viri Israēlītæ adiuvate: Græcē aut̄ est θεός, hoc est, succurrите. Quia videbant, inquit Beda, nouæ gratiæ sc̄tatores minus ceremonias legis & templi solennia frequentare, timebāt, sicut in euagelio legitur, ne venirent Romani, & tollerent eorum locum & gentem. Quinetiam viderant Trophimum Ephesium in civitate cum illo, quem existimarent quod in templum introduxisset Paulus. Hic autem quamvis tanta passus, non apprehendit eos, quod ipsi essent horum omnium causa. Commotaq; est ciuitas tota, & facta est concursio populi. Et apprehendentes Paulum trahebant eum extra templum, & statim clausæ sunt ianue. † Querentibus aut̄ cū occidere, nunciatum est Tribuno cohortis: quia tota confunditur cap. M. Ierusalem. Qui statim assumptis militibus & centurionibus, decucurrit ad illos. Qui cū vidissent Tribunū & milites, cessauerunt percutere Paulum. Tunc accedens Tribunus apprehendit eum, & iusset eum alligari catenis duabus: & interrogabat quis esse, & quid fecisset. Alij autem

aliud clamabant in turba. Et cum non posset certum cogere
scire pre tumultu, iusit duci eum in castra.

Qui in Asia Pauli verba audierat Iudei, aliquot diebus Ierosolymis versati illum agnoverunt, & in eum totam concitauerunt urbem, clamantes: Succurrite, quia hic introductus Graecis prophanauit templū, sed ne hic solum, sed & ubique docet Mosaicae legis discessione, & finem. Et apprehensum Paulum extraxerunt eum extra templū, ne cæde eius prophanaretur templū. * Quem Maximius rentibus autem eum occidere, accessit Tribunus cum militibus: neque enim Paulus Apostolus vitæ sue transitoriae, sed Ecclesiæ Dei consulit, quando contra illos, qui eum occidere conspirauerant, consilium eorum, ve Tribuno proderetur, effecit. Vnde factū est, vt eum ad locū, quo fuerat perducendus, deduceret miles armatus, ne illorum patret insidijs. Quod autem dicit: Nunciatum est tribuno cohortis: Graecē est, avībus pācis rō xiāp̄χω τῆς ἐπισήμης, id est, peruenit rumor ad Tribunum, siue denunciatum est Tribuno. Qui accedens Paulum ligatū misit ad castra, clamantibus in eum cūtis, ne quidem Tribunus rationem tumultus intelligere posset.

Et cum venisset ad gradus, contigit vt portaretur à militibus propter vim populi. Sequebatur enim multitudo populi clamans: Tolle eum. Et cum cœpisset induci in castra Paulus, dicit Tribuno: Si licet mihi loqui aliquid ad te? Qui dixit ei: Graecē nosti? Nonne tu es Aegyptius ille qui ante hos dies tumultū cōcitaſti, & eduxisti in desertū quatuor milia virorū fiscarorū? Et dixit ad eū Paulus: Ego homo sum quidem Iudeus, à Tarso Cilicie non ignotus civitatis muni ceps. Rogo aūt te, permitte me loqui ad populū. Et cum ille permisisset, Paulus stās in gradibus annuit manu ad plebē, & magno silēcio facto, allocutus est lingua Hebreā, dicens.

Cumq; Paulus à militibus magis portaretur propter vim populi, quam duceretur, Iudei nihilominus clamabant: Tolle eum. Hanc vocē moris erat Iudeis dicere aduersus iustos, quemadmodum etiam cōtra Dominū. Tolle eum, hoc est, aufer eum ē viuis. Paulus verò petit māfuetē quiddā loqui Tribuno. At ille dixit: Nonne tu Graecē nosti? quandoquidem ipse interrogasset Graecē, id eo

ideo hoc interrogat, quia eum putabat fuisse illum Aegyptium, qui sub Felice prefecto Iudeæ seditionem mouit, de quo Ioseph. Antiq. lib. 20. cap. 12. Eodem tempore quidam ex Aegypto venit Ierosolymam, vatem se esse profitens, & plebi suadens, ut secuta se in montem Oliveti ascenderet, qui est regione urbis ad quintum abest stadium: illic enim visuros suo iussu Ierosolymorum cedere moenia, ita ut per eorum ruinas aditus in ciuitatem pateat. Quo cognito Felix iubet milites arma sumere, si patusque multis equitibus ac peditibus erumpens inuidit turbam seductam ab Aegypto: quorum quadringentis occisis, ducentos viuos cepit. Aegyptius ipse pugna elapsus disparuit. Propterea Tribunus qui sub Felice Ierosolymis erat, ad Paulum, in quem Iudeorum fuerat commota seditio, dixit: Nonne tu es Aegyptius ille, qui ante hos dies concitaueras populum, & eduxeras in desertum ad quatuor milia hominum sicariorum? Graece scribens τῷ σικαρίῳ, Latino nomine vsus est. Sicarij enim, inquit Occume, latrones vocantur, genere eniūtentes, qui proximè ad eoruā accedunt magnitudinem, quos Perīa Acinacas dicūt, Romani verò sicas appellāt, à quibus illi etiam latrocinium exercentes appellationem acceperunt. Interrogatus itaque Paulus an esset Aegyptius ille sicarius & seductor, respōdet Paulus paulò modestius: Ego sum inquit, Iudeus Tar-sensis ciujs. De Tar Tarsus, so dictum est su. cap. 9. quæ olim dicta fuerat Terson, siue quod illuc à diluvio primum apparuit terra sicca, siue quod illuc elapsus Pegasus talo fracto, quem illi τέφση appellant, claudicationē contraxerit. Est & alia eiusdem nominis in Bithynia. Rursus & alia quepiam in India, ut iudicat Hiero. super Ionā. Oro inquit Paulus ad Tribunū, permitte me paucis loqui ad populū: tanquā paratus esset omniū reddere rationē, modò ab eis permetteretur audiri. Quo permittētē stbat Paulus in editiore graduū loco, vincitus tñ duabus catenis, Hebreæ lingua sic cœpit omni cū māsuetudine concionari, & populū ita exasperatum modestius, quam maximè potuit, mitigare: sed & eorum lingua, indito manu silentio, quo nō ob Pauli reverentia facta, sed auiditate audiendi, quidnā causæ excusationis allegaret tantæ qua accusabatur temeritatis.